

ZAPSNIK

Sednice komiteta za zajednice Skupštine opštine Orahovac, održane: 09.06.2022 sa početkom u 10.00 časova. Sednicu je predsedavao predsedavajući komiteta za zajednice g. Bajram Morina.

Predsedavajući - Pre svega, dozvolite mi da vam svima poželim dobrodošlicu zbog vašeg prisustva ovom sastanku komiteta za zajednice, želim dobrodošlicu članovima Komiteta za zajednice predstavnicima OEBS-a. Ovo je treća sednica za 2022. godinu, a za današnju sednicu priredili smo sledeće tačke dnevnog reda:

DNEVNI RED

1. Usvajanje Zapisnika Prethodne Sednice;
2. Informacija o realizaciji projekata od strane Odeljenja za Javne Usluge, u naseljima u kojima žive nevećinske zajednice ;
3. Planiranje poseta u naseljima u kojima žive nevećinske zajednice;
4. Informacija Kancelarije za Zajednice i Povratak;
5. Razno.

Predsedavajući – Pre nego što stavimo dnevni red na glasanje, pitam vas da li neko ima komentar na zapisnik sa poslednje sednici. S' obzirom da nema prijavljenih, stavljamo dnevni red na usvajanje, ko je za?...protiv?...uzdržan?... Konstatujem da je zapisnik prethodne sednice jednoglasno usvojen. Prelazimo na drugu tačku dnevnog reda;

2. Informacija o realizaciji projekata od strane Odeljenja za Javne Usluge, u naseljima u kojima žive nevećinske zajednice.

Predsedavajući - Izvršna vlast je obaveštena, direktor je zauzet zbog velikih obaveza i aktivnosti, s' toga možemo da odložimo ovu tačku za sledeću sednicu, uputićemo poziv direktoru.

Lendrit Qeli – Direktor me je zamolio da vas izvestim o saradnji koju imamo i gde ćemo intervenisati, ako hoćete mogu izneti izvešaj o tom delu.

Predsedavajući – Hvala g. Lendrit na informacijama, poziv ćemo uputiti direktoru na sledećoj sednici, mi nastavljamo sa trećom tačkom dnevnog reda;

3. Planiranje poseta u naseljima u kojima žive nevećinske zajednice.

Predsedavajući -

Shqipe Kryeziu – Pozdrav svima, kako mi se sviđa ova tačka dnevnog reda, samo sam se više fokusirala na edukaciju, posetu deci, ohrabrenje, motivaciju. S' obzirom da radim u srednjoj školi, i imamo vrlo malo učenika manjinskih zajednica, mislim da su potrebne posete na terenu da ih ubedim da je škola iznad svega, hajde da posetimo jednog dana Brestovac, Veliku Krušu u ovom delu. .. onda u tom delu Belacrvu, Zrze i ostala mesta naše opštine, da bi obavestili decu i njihove roditelje o vrednostima obrazovanja.

Skender Hamza - Poštovana, sada počinje proces upisa učenika, ako ne grešim?...

Shqipe Kryeziu – Da, uprava iz tog razloga, sutra završavaju nastavu deveti razredi, zainteresovana sam da njih dovedemo u srednju školu, da se ubede da normalno dođu u gimnaziji, da se obaveste o smerovima nastave i jednostavno da dođu jer oni nastavu u osnovnoj školu pohadaju dok u srednjoj školu ne.

Edona Kryeziu – Mislim da deo poseta treba da bude dobrovoljan, na prošloj sednici tražila sam da posete budu vikendom, ali koliko ja znam, tako nešto nije moguće.

Skender Hamza – Sugerisem da izradite jedan kalendar na kome ćete predvideti mesto i vreme posete.

Shqipe Kryeziu – Poenta je da ovi koji idu u deveti razred, dođu u srednju višu školu, nastave visoko obrazovanje... Hajde da se sastanemo direktno sa njima i njihovim porodicama, razgovaramo i sugerisemo im za školovanje.

Predsedavajući – Ja bih se složio činjenicom da se svi članovi komiteta za zajednice dogovore o datumu i mestu sastanka sa roditeljima dece.

Lendrit Qeli – Jedan predlog, možda nije samo pitanje obrazovanja posebno, možemo se malo proširiti na pitanje infrastrukture kao i na druge probleme sa kojima se zajednica suočava.

Predsedavajući – Ukoliko smo odlučili da idemo na sastanke ne u škole, već u naselja, treba da napravimo kalendar, na primer; u gornjem naselju grada, u delu Anadrinije ili u delu prema Breštovcu, da se sastanemo sa roditeljima i vidimo rezultate da li imaju ambicije za upis. Ja bih predložio da septembru idemo u škole i vidimo broj prijavljenih učenika.

Shqipe Kryeziu – Još jedno navodim, deca sutra završavaju prvi deo testa, drugi deo imaju 14., onda izlaze rezultati i verujem da će položiti jer su dobri u nastavi. I sama radim u srednjoj školi, ima dece koji pohadaju nastavu do 9. razred, ali ne idu u dalje, treba ih obavestiti o važnosti škole, početi sada i završiti u septembru.

Predsedavajući – Smatram da je treća tačka usvojena i prelazimo na 4. tačku dnevnog reda;

4. Informacija Kancelarije za Zajednice i Povratak.

Lendrit Qeli – Pozdrav svima, dragi predsedniče, članovi odbora. Opštinska kancelarija za zajednice i vraća izveštaje kancelariji gradonačelnika u različitim periodima, pošto je ova kancelarija deo kabinetra gradonačelnika, izveštavamo u 4 perioda, tromesečni izveštaj, šestomesečni izveštaj i završni godišnji izveštaj. Pošto smo ušli u mesec jun, pokušavam da vas u kratkim crtama obavestim o radu i aktivnostima koje sprovodi opštinska kancelarija za zajednice i povratak za period januar-jun. Ovo je jedan od izveštaja koji obično šaljemo na objavljivanje sa pristupom zvaničnom sajtu opštine. Pre izveštavanja, navodim glavne ciljeve opštinske kancelarije za zajednice i povratak za 2022. godinu.

S obzirom da se opštinska kancelarija za zajednice i povratak bavi repatrijacijom, održivim povratkom i zaštitom prava nevećinskih zajednica, naveli smo neke od glavnih ciljeva za 2022. godinu na osnovu godišnjeg plana rada koji imamo. Da ne bih predugo čitao, izveštaj mogu poslati i mejlom, jer ne znam da li je objavljen jer nije prošlo nedelju dana od kada smo se prijavili u kabinet gradonačelnika. Zatim prelazimo na glavne tačke; Pomenuto je obrazovanje, u opštini Orahovac ima oko 100 učenika iz romske zajednice, Egipćana Aškalija, 3 iz romske zajednice, 77 iz zajednice Aškalija, 20 Egipćana. Njih šest nastavlja u srednjim školama, u svim školama u opštini Orahovac, dok što se tiče srpske zajednice, značajan deo njih nastavlja paralelno obrazovanje, kojih ima 80 učenika, u srednjim školama 14, dok u deo predškolskog 33, što ukupno ima 127. Pitanje obrazovanja je primarno za kancelariju za zajednice, posebno za zajednice Roma, Aškalija, Egipćana na osnovu problema sa kojima se suočavaju kao marginalizovane grupe, kancelarija za zajednice svake godine održava kampanje podizanja svesti, u početku u upisu dece u prvi razred (što je veoma važno), posebno upis na vreme, dešava se da upis obavimo 5-6 dana pre septembra jer se takođe možemo suočiti, kao i druge opštine, sa segregirana klasa (klasa sa svim zajednicama). Srećom, u našoj opštini nemamo problema kao u drugim opštinama, jer kampanje održavamo unapred od maja do juna. Ovu aktivnost sprovodimo sa predstavnicima zajednice, civilnog društva i sa potencijalnim donatorima koji se smatraju OEBS-om i drugim organizacijama, a istovremeno smo i partneri. Dobijamo informacije

ako neko ima problema u procesu registracije, prošle godine neka deca nisu imala finansijska sredstva da izdaju čak ni izvod iz matične knjige rođenih za registraciju, ali smo u saradnji sa međunarodnom organizacijom koja deluje na Kosovu uspeli da im svima damo deci da pokriju ovakav skromni trošak. Sličnu aktivnost možemo sprovesti i sa svima onima koji završe osnovnu školu i imaju mogućnost da upišu srednju školu, kako bismo kroz ovu svest osvestili da je srednja škola veoma važna. U tom pravcu, pored spremnosti naše kancelarije, spremam sam da sarađujem sa organizacijom „Voice of Roms, Ashkali and Egyptians“, jednom od organizacija koja stipendira i srednjoškolce, dodatni motiv, pored toga na ono na čemu radimo. Još jedna stvar koja je verovatno takođe informacija za vas, u narednim danima očekujemo potpisivanje sporazuma o podršci od IOM-a sa kojim ćemo realizovati projekat u cilju formiranja školskog društvenog centra koji se smatra obrazovnim centrom u zajednici koji ranije smo imali nešto slično što je implementirao SHL Kosova kao NVO, ali nažalost održivost je bila slaba zbog nedostatka donatora i centar je morao da se zatvori. Nedostatak ovog centra doneo je loše rezultate jer je osnovni cilj bio da dete, ako ide u školu, kada se vrati kući ima problem da radi domaći jer može da se suoči sa situacijom da mu roditelj bude nepismen i da nema nikoga da im pomogne, ovaj centar je imao ovakvu ulogu da pronađe najbolji način napredovanja, da dete poveća kapacitet i nivo poboljšanja ocena u rangu sa ostalim učenicima. Dobar primer je Ratkoci koji ima takav centar koji se finansira u saradnji sa Upravom za obrazovanje i Voice of Roms, Ashkali and Egyptians, sreća je što je sada i uz administrativna uputstva Ministarstvo prosvete dužno da podržavaju ove centre i njihovu trajnost. Ovo povećava mogućnost odlaska sa drugim centrom kao što su; u gornjem naselju gde živi veliki broj zajednica i ovaj centar će imati svoju bazu u Gezim Hamza – slikarskoj školi sa troškovima od negde oko 20.750 evra (inventar), 14.000 evra podrška od IOM-a, 6.750 evra iz naših fondova (naša kancelarija). Ovaj centar će imati veliku ulogu za decu koja su zaglavljena u učenju, koristiće se za aktivnosti, procese vakcinacije i druga pitanja. Što se tiče obrazovanja, ovo je naš fokus ove godine, bio je to skup projekat i postao je problem pronaći finansijsku podršku jer većina donatora više ne vidi ulaganje u aktivnosti vezane za zajednice kao prioritet, možda čak ni period 23 godine nakon rata nateralo ih je da se povuku i fokusiraju na drugo mesto. Poslednji detalj oko edukacije, podigli smo svest da se što više mlađih prijavi za stipendiju, uprkos tome što nisam zadovoljan brojem korisnika jer ne znam šta se dešavalо u aplikacionom delu (iako detaljno smo obavestili) oklevali da se prijave, nažalost, društvene mreže ih više koriste za „zabavu“ a ne da saznaju za aplikaciju, broj koji su imali koristi je veoma mali, verujem zbog nemara. Sledeća tačka; zdravstvo i socijalnu zaštitu, opštinska kancelarija za zajednice i povratak u okviru kabineta gradonačelnika potpisali smo po prvi put ugovor sa „Voice of Roms, Ashkali and Egyptians“ za renoviranje nekih kuća zajednice Roma, Aškalija, Egipćana koje uglavnom imaju veoma loše prebivalište (infrastrukturu), do sada smo primili nekoliko zahteva od nekih aplikantata, takođe smo posetili i na osnovu provizije njih 5 će biti podržano, ukupna sredstva su 25.000eu od čega su 10.000eu donacije, 15.000 eu u saradnji naše kancelarije i gradonačelnika. Zbog skupoće gradevinskog materijala, morali smo pažljivo da sagledamo mogućnosti slanja potrebnog materijala korisnicima, od ovih 5 korisnika, 2 će biti nove kuće od 60 kvadrata, ostalo će biti za renoviranje krovova, kupatila (vrsta aneksa) itd... Pošto je reč o zdravstvu i socijalnoj zaštiti, UNICEF po prvi put pokreće program u opštini Orahovac u saradnji sa organizacijom „Balkanski suncokreti“, koji se uglavnom bavi vakcinacija dece u pravom uzrastu (0-7 godina), gde tri zajednice zaostaju u ovoj oblasti vakcinacije, po prvi put je započela ova saradnja, pored veoma dobrih rezultata, dali su nam prostor za zapošljavanje dvoje ljudi koji dolaze iz redova zajednice i obavljaju poslove na terenu. Odmah prelazimo na infrastrukturu, jer je repatrijacija više u smislu administrativnog posla koji mi radimo sa strankama i procesuiramo ih u Ministarstvu za zajednice i povratak i u Ministarstvu unutrašnjih poslova, tako da radimo administrativni deo, dok odluku donosi centralni nivo... U infrastrukturi postoji dobra podrška, posebno poslednjih godina a posebno ove godine, opština Orahovac ima podršku od 70.000eu od MALS za naselja nevećinskih zajednica (gornjem naselju, kompletan do kraja).

Sa istim ministarstvom imamo sreću da dobijemo još jednu donaciju u iznosu od 40.000 eu koja počinje vrlo brzo, merenja i procedure su završene, čekamo narednih nekoliko dana da počne, opet je reč o gornjem naslu grada jer je jedno od najmultietničnijih naselja sa svim zajednicama (Roma, Aškalije, Egipćani, Srbi, Albanci). Na kraju, želeo sam da istaknem da po prvi put u Orahovcu, naime, naša kancelarija radi nacrt dokumenta ili opštinske politike za sebe, koja će po prvi put imati neku vrstu strategije za razvoj položaja nevećinskog stanovništva, zajednice u zemlji, sa specifikacijom svih nevećinskih zajednica, tj. bez dokumentacije kao do sada koju smo izvodili sa centralnog nivoa posebno za Roma, Aškalije, Egipćane i posebno za drugu zajednicu. Imali smo konsultaciju da imamo podršku OEBS-a, kojima se zahvaljujem, dok postavimo iznos projekta i nakon što pređe kroz sve procedure, komiteta za zajednice (K.Z), KPF i u Skupštini, planiramo da donatorsku konferenciju u septembru, s' obzirom da u ovom trenutku imamo zeleno svetlo od kanadske ambasade koja će podržati proces konferencije.

Predsedavajući – Zahvaljujem se g. Lendritu, prelazimo na posljednju tačku dnenvog reda;

5. Razno

Edona Kryeziu – Pozdrav za sve prisutne, danas sam rešila da pokrenem pitanja koje su prilično uznenadujuća, iznenadujuća jer o mom pitanju ranije bilo reči, tačnije želim da govorim o izazovima u obrazovnom sistemu zajednica Roma, Aškalija, Egipćana. Nevećinska zajednica se često suočava sa brojnim problemima, pored teške ekonomski situacije, problema sa prebivalištem, imaju i poteškoće u obrazovanju. Mali broj njih nastavlja školovanje, dok ostali obustave nastavu ili, bolje rečeno, uopšte ne počinju. Okupili smo se ovde da otklonimo ove probleme i da proširimo svoj uticaj kako bismo sve učenike učinili inkluzivnim u obrazovnom sistemu. Znam da u našoj opštini postoji tim za prevenciju – reakcija protiv napuštanja i neupisa dece u školu, u ovom slučaju sam odabrala 3 pitanja za kancelariju za zajednice i povratak; Koliko je ovaj tim funkcionalan? Koliku je podršku nevećinska zajednica dobila od opštine Orahovac, konkretno od vladajuće stranke? Koliko radite kao kancelarija na povećanju broja učenika u školama?... Hvala vam puno. S' obzirom da smo za prvo i treće pitanje dobili odgovore tokom sednice, zamolila bih vas da date odgovor na drugo ako je moguće!

Koliku je podršku nevećinska zajednica dobila od opštine Orahovac, konkretno od vladajuće stranke?

Lendrit Qeli – Hvala Edona, naša kancelarija je deo kabineta predsednika, što znači da svaki predsednik koji dode, mi smo deo toga jer smo civilno osoblje. Do sada očigledno imamo veoma dobru saradnju sa svim odeljenjima, mehanizam funkcioniše i tamo gde vidimo probleme, reagujemo odmah, koliko imam informacija, do sada nismo imali značajnijih problema i nismo intervenisali.

Predsedavaći – Zahvaljujem se svima nda datom doprinosu, ovime zatvaram današnju sednicu, vidimo se na narednu sednici, hvala na učešću.

Zapisničar

Agim Hoti

Predsedavajući sednice

Bajram Morina

